

Mooi Meegenomen

Norbertijnenparochie®
Heikant/Quirijnstok

De Mariakerk bestaat 150 jaar!

Op 10 september is het 150 jaar geleden dat onze Mariakerk in gebruik werd genomen. En dat laten we natuurlijk niet onopgemerkt voorbijgaan! De afgelopen tijd is gewerkt aan de vormgeving van het feest waarbij de jarige natuurlijk centraal staat. In de aanloop naar dat weekend wordt u verder geïnformeerd over het programma. Deze aankondiging is vooral bedoeld om uw agenda te 'blokken' en om u kennis te laten maken met het logo dat we voor het jubileumfeest gebruiken.

De feestelijkheden spitsen zich toe op het weekend van 8 tot en met 10 september. Om u alvast een indruk te geven van wat we van plan zijn:

Vrijdag 8 september

19.30 uur: Officiële opening met de presentatie van het magazine '150 jaar Mariakerk: de parochie en haar kerkgebouw: toen, vandaag en morgen'.

20.15 uur: Concert met medewerking van de koren Cantiqua en Stella Vocalis.

U wordt ontvangen met koffie/thee en 'iets lekkers' en na afloop bieden we u een drankje aan.

Zaterdag 9 september

11.00 – 17.00 De Mariakerk 'van binnen', in samenwerking met Open Monumentendag. Elk heel uur wordt een rondleiding aangeboden waarin u onder deskundige begeleiding een inkijkje krijgt in de kerk. U ziet plekken waar u niet elke dag komt en krijgt informatie over de kerk die u misschien zal verrassen. Ook tonen we kerkelijke en liturgische voorwerpen die u gewoonlijk niet te zien krijgt.

Zondag 10 september

10.30 uur: Natuurlijk een feestelijke eucharistieviering, voorgegaan door Denis Hendrickx, abt van Berne en pastoor van onze parochie. Na afloop wordt u uitgenodigd in wijkcentrum 'De Symfonie' voor een afsluitende receptie. U wordt ontvangen met een Brabants worstenbroodje, waarna we zorgen voor een ontmoeting die in het teken staat van 'verbinding'! Uiterlijk om 15.00 sluiten we de receptie en daarmee het jubileumfeest af.

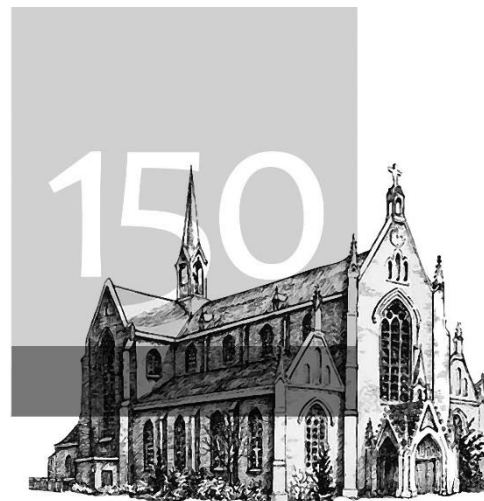
Het spreekt vanzelf dat voor alle activiteiten geldt 'vrij entree'! Wel zijn we zo vrij om een 'offerblok' te plaatsen waarin u uw bijdrage kunt deponeren, volledig vrijblijvend natuurlijk!

Kunnen wij rekenen op uw komst?

Parochiebestuur en Pastorale Team

In dit nummer

De Mariakerk bestaat 150 jaar!	1
Pastorale: Pinksteren	2
Vieringen in de komende periode	2
Anderhalve eeuw Mariakerk (3): Maria op de Schans	3
Over de Zonnebloem	3
Cursus 'Bijbels Hebreeuws voor beginners'	3
Huub Oosterhuis: zijn invloed op de liturgie en betekenis voor onze parochie	4
Van de bestuurstafel	5
Activiteiten in en rond het Ronde Tafelhuis	6
Vormelingen	7
Enthousiaste katholieken gezocht!	8
Vakantietips van de redactie	8
Alle registers open	12
Foto's/afbeeldingen	12
Colofon	12

Mariakerk

de Schans-Tilburg
(1873-2023)

Pastorale: Pinksteren

Het is Pinksteren, misschien wel het mooiste en krachtigste feest binnen het christendom. En tegelijk is het waarschijnlijk ook het meest onbekende feest. Pinksteren is het feest van de Heilige Geest, Spiritus Sanctus. Het Latijnse spiritus is terug te vinden in de woorden inspiratie en inspiratiebron. Daarnaast is vanuit dit woord de vraag te stellen naar wat jou begeestert/bezielt.

De inspiratiebron bij uitstek voor christenen is de Schrift. In een kort overzicht ga ik nu in op Bijbelse spiritualiteit vanuit het woord geest. In het eerste boek van de Schrift, in het eerste vers van het eerste hoofdstuk, is het woord geest al te vinden: 'De Geest van God zweefde over de wateren.' (Gen. 1,1). Het Oude Testament is van oorsprong in het Hebreeuws geschreven. Geest is in deze taal 'ruach'. Dit betekent eigenlijk 'adem'. In dit eerste vers staat dus geschreven dat de 'adem' van God over de wateren zweefde.

In Genesis hoofdstuk twee komt de geest opnieuw in het verhaal. Het is in het verhaal van de schepping van de mens. God geeft de geest. Dit is niet een passage uit de Bijbel waar geschreven staat over het sterven van God. Immers als een mens de geest geeft, betekent dit dat hij sterft. De mens blaast zijn laatste 'ruach', zijn laatste adem uit. In Genesis twee geeft God letterlijk de geest. Uit het stof van de aarde boetseert God de mens. Een levenloze materie, meer is dit boetseersel niet. Tot de 'ruach', de 'adem' van God in de mens geblazen wordt. Door deze 'ruach', deze adem, door de 'geest' van God wordt de mens een levend wezen.

Die ademhaling speelt een wezenlijke rol bij alle meditatie-tradities. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor het psalmzingen/zeggen in het koorgebed van monniken en ook van ons nobertijnen. De psalmen worden in het koorgebed steeds om en om gezongen. In ons ochtend- en avondgebed bidden we de psalmen vers na vers in de vorm: voorzang – allen. Het is daarmee als een dialoog met elkaar en met de eeuwige. Het psalm-

zingen/zeggen is een vorm van meditatie met een tekst omgaan, op het ritme van de ademhaling. Een vers bestaat doorgaans uit twee regels. De eerste regel klinkt, er wordt rustig ingeademd en dan klinkt de tweede regel. De woorden zijn daarbij geen doel in zich. De eeuwenoude psalmwoorden, helpen om tot inkeer te komen, om bij je kern te komen. Juist de stilte is daarbij wezenlijk. Want in de stilte is er ruimte voor god. Daar kun je alleen maar luisteren en je openen voor de eeuwige.

Het ritme van spreken en ademen ondersteund door de eeuwenoude woorden en versterkt door de stilte, is ruimte maken voor de 'ruach', voor Gods adem. Het is je letterlijk en figuurlijk laten inspireren. Zoals we elke zondag tijdens de eucharistieviering Pasen vieren, vieren we tijdens het bidden van het koorgebed Pinksteren. Juist in de stilte wordt ruimte gemaakt voor de Geest die ons inspireert tot een open, dialogische houding naar God en naar elkaar. Zalig Pinksteren!

Rob Tanke

Vieringen in de komende periode

In onze parochie vinden deze vieringen plaats:

Mariakerk:	elke zondag, eucharistieviering of woord- en communieviering, 10.30 uur
Norbertuskapel:	dagelijks, gebedsviering, 08.00 en 18.15 uur
Ronde Tafelhuys:	elke woensdag, 09.30 uur
Kapel Peerke Donders:	1e dinsdag van de maand, eucharistieviering, 14.30 uur

Datum	Plaats	Koor/Organist	Bijzonderheden
11-6.....	MK	Cantiqua.....	eucharistie
18-6	MK	Jan Kennis.....	woord-/communiedienst
25-6.....	MK	Jan Kennis.....	woord-/communiedienst
2-7	MK	Stella Vocalis.....	eucharistie
9-7.....	MK	Cantiqua.....	woord-/communiedienst
16-7	MK	Jan Kennis.....	eucharistie
23-7	MK	Jan Kennis.....	woord-/communiedienst
30-7	MK	Jan Kennis.....	eucharistie
6-8	MK	Jan Kennis.....	eucharistie
13-8	MK	Jan Kennis.....	woord-/communiedienst
20-8.....	MK	Jan Kennis.....	eucharistie
27-8.....	MK	Jan Kennis.....	woord-/communiedienst
3-9.....	MK		eucharistie
10-9	MK	Cantiqua	viering 150 jaar Mariakerk
17-9	MK	Vrijwilligerskoor	eucharistie

Anderhalve eeuw Mariakerk (3): Maria op de Schans

In 2023 vieren we dat de kerk van onze parochie O.L. Vr. Onbevlekt Ontvangen honderdvijftig jaar geleden werd gesticht. Alle reden om in dit jubileumjaar een serie artikelen te wijden aan de Mariakerk, zoals de kerk al snel in de volksmond werd genoemd.

Harrie van de Veerdonk was in 1904 pastoor Leonardus van der Steen opgevolgd. Daarmee werd hij de tweede pastoor van de betrekkelijk jonge parochie. Begin jaren twintig begonnen de parochianen na te denken over de vraag hoe zij het aanstaande veertigjarig priesterjubileum van hun herder in 1924 luister konden bijzetten. Dat moest goed gebeuren, want iedereen in en rond de Schans wist zich nog te herinneren hoe de viering van het gouden priesterfeest van Van der Steen vreselijk in het water was gevallen omdat Leonardus net voor het jubileum was gestorven.

Er hoefde niet lang te worden overlegd. De Mariakerk ontbeerde nog een Mariamonument. Er was plek zat op het grasveld voor het kerkplein. Ook over de vraag welke kunstenaar moest worden aangezocht was weinig discussie. Dat moest Petrus Johannes Lodevicus (kortweg Jan) Custers zijn. Custers (Stratum 1867 – Venlo 1942) had zijn sporen in de kerkelijke kunst al ruimschoots verdiend. Brabant en Limburg telden vele beeldhouwwerken van zijn hand. Hij vervaardigde bijvoorbeeld alleen al meer dan twintig Heilig Hartbeelden.

Toen Van de Veerdonk zijn jubileum vierde, werd het beeld met de nodige feestelijkheden onthuld. Het viel in de smaak bij de parochianen. Het was (en is) dan ook een mooi, ingetogen kalkstenen beeld met een heleboel symboliek. Op het voetstuk lezen we: 'Geheel schoon zijt gij / Maria en de smet / der erfzonde is niet in U'. Duizenden passanten moeten deze tekst de afgelopen honderd jaar hebben gelezen. Hoeveel zouden de strekking ook hebben begrepen?

Paar vingers

Over de Zonnebloem

Al bijna 75 jaar draait het bij de Zonnebloem om mensen. Wij vinden dat een lichamelijke beperking geen belemmering hoeft te zijn en zetten ons daarom iedere dag met tienduizenden vrijwilligers in om iedereen vanaf 18 jaar met een fysieke beperking zorgeloos te laten genieten van het leven. Hierbij denken we altijd in oplossingen. Er kan zoveel meer dan je denkt.

Iedere Zonnebloemafdeling heeft z'n eigen manier van werken. Bij afdeling Heikant Quirijnstok krijgt ieder deelnemer die daar behoefte aan heeft bezoek van een vaste vrijwilliger. Verder organiseren we “een op een” uitstapjes, ondernemen we iets met een kleine groep en af en toe doen we iets met alle mensen van de afdeling.

Cursus ‘Bijbels Hebreeuws voor beginners’

Bijna heel het Oude Testament is oorspronkelijk geschreven in het Hebreeuws. Door deze cursus leert u het Oude Testament lezen in de taal waarin het geschreven is. We beginnen met leren lezen, eerst van de letters daarna van de woorden. Daarvoor is het nodig het Hebreeuwse alfabet te leren, dat er heel anders uitziet dan het alfabet dat wij gebruiken. Daarna leren we een aantal kenmerken van de Hebreeuwse grammatica. Op den duur zullen we ook teksten uit de Hebreeuwse Bijbel vertalen. De cursus wordt gegeven door Nico van Doorn, pastoraal werker in Tilburg. De lessen zijn in de Petrus en Pauluskerk, Vierwindenlaan 11 in Tilburg, vanaf 19 september op dinsdagochtend van 10:00 tot 11:30 uur. Bij de cursus hoort ook enig huiswerk. U moet rekenen op ongeveer anderhalf uur huiswerk per week. De kosten voor de hele cursus zijn 60 euro. Daarnaast moeten de deelnemers voor het begin van de cursus een grammaticaboek en een oefenboek aanschaffen. De kosten daarvan zijn ongeveer 40 euro. Als u wilt deelnemen, stuurt u dan vóór 15 augustus een e-mail naar: petrusenpaulus@parochiedegoedeherder.nl.

Kalksteen is niet voor de eeuwigheid geschapen. Na verloop van tijd begon het beeld hier en daar af te brokkelen en te verschrompelen. Zo vielen er een paar vingers af. Omdat alom de cultureel-historische waarde van het monument werd onderkend, viel in 2008 het besluit het beeld grondig te laten restaureren. Het beeld werd van de sokkel gezaagd en verkast naar het atelier van de bekende Tilburger Charles Vergouwen (1946). Enkele maanden later werd het weer op de sokkel geplaatst. Daar staat het ook nu nog in volle glorie: Maria Immaculata. Geheel schoon.

Hein Wilsens

Elke tweede donderdag van de maand hebben we de Inloop in het RTH, waar iedereen welkom is. De Inloop is er voor ontmoeting, er wordt ook gekeurd, rummikub gespeeld, gesjoeld.

De Zonnebloemloterij is daarom een belangrijke inkomstenbron voor onze afdeling. Als u ons wilt steunen door ook een lot (€ 3,00) te kopen, bezoek dan de lotenverkooppagina <https://www.zonnebloem.nl/en/loten/p/vera-buijsman>. Hier van komt € 2,25 direct ten goede aan onze afdeling. Wilt u liever een papieren lot? Neem dan contact op: 013-4553593 of vera_buijsman@kpnmail.nl.

דלום – sjaloom

Huub Oosterhuis: zijn invloed op de liturgie en betekenis voor onze parochie

Op zondag 9 april is Huub Oosterhuis gestorven. Een groot dichter en theoloog. Trouw schrijft zelfs dat hij, vanwege zijn invloed in zowel katholieke als protestantse erediensten, een van de grootste liturgische vernieuwers van de voorbije eeuw mag worden genoemd. Ook al heeft

de eigen rooms-katholieke kerk hem nooit enige officiële erkenning gegeven. Voor onze parochie is die erkenning er van begin af aan wel geweest. Zijn teksten hebben decennialang mede invulling gegeven aan onze liturgie en doen dat nog steeds. Een vanuit mijn oogpunt gezien overzicht hoe het een en ander gegaan is.

In 1962 tot 1965 werd het Tweede Vaticaans Concilie gehouden, uitgeroepen door paus Johannes XXIII, die vernieuwingen binnen de kerk op gang wilde brengen. Dit Concilie kreeg de naam 'Aggiornamento': het bij de tijd brengen van de katholieke Kerk. Het leidde uiteindelijk tot een polarisatie binnen de katholieke kerk tussen modernisten en behoudsgezinden. In Nederland was deze tweedeling ook aanwezig onder gelovigen en kerkelijke leiders. In het bisdom Den Bosch kreeg in die tijd de modernistische stroming meer ruimte door de visie van de kerkelijke leiders: bisschop Bekkers en zijn opvolger bisschop Bluysen. Deze ruimte werd ook geboden binnen de Norbertijnse gemeenschappen en Norbertijnse parochies, gesterkt door de visies van abt Marcel van de Ven en opvolger abt Ton Baeten.

In onze parochie was dat het pastorale team onder leiding van pastor Wim Manders. Pastor Harrie Wouters werd hier hoofdverantwoordelijke voor de liturgie. Het aanbod van liturgische vieringen was zeer uitgebreid in onze parochie: eucharistievieringen met gregoriaanse gezangen, met klassiek gecomponeerde gezangen of met cantor, stille diensten, woord- en gebedsvieringen (al dan niet thematisch), gezinsvieringen, jongerendiensten, gebedsdiensten. Dit aanbod gespreid over de Mariakerk, Herderskerk, Driekoningenkerk en aula bejaardenhuis De Heikant.

Voor de invulling van de verschillende vieringen richtte Harrie Wouters liturgiegroepen op. Hierin zaten: hijzelf, een voorganger van de viering, de dirigent of organist of lid van het koor, een of meerdere vrijwilligers die participeerden in de vieringen. Er was een Mariakoor, Herderskoor, Driekoningenkoor, kinderkoor en jongerenkoor. Ook koren van buiten de parochie werden gevraagd, b.v. het Gregoriaans koor en Cantiqua. De liederenkeuze werd voornamelijk aangedragen door de dirigenten van het koor dat de viering muzikaal ondersteunde. Bij de keuze werd rekening gehouden met de kerkgangers zodat die zoveel mogelijk konden meezingen. In de liturgieboekjes die Harrie Wouters vervolgens maakten kwamen dan de liturgische teksten en alle gekozen liederen te staan, waaronder dus altijd een groot aantal volkszang-

liederen. Van deze laatsten waren velen geschreven door Huub Oosterhuis en gecomponeerd door Bernard Huijbers.

Toen ik het dirigentschap van het Driekoningenkoor overnam, werd het mijn taak liederen aan te dragen uit het bestaande repertoire en aanvullingen te doen met nieuw repertoire. Intussen was ik een groot liefhebber geworden van de meerstemmige liederen van Huub Oosterhuis. Arjan van Baest had mij eens gevraagd mee te gaan naar de jaarlijkse liederendag in de Dominicuskerk te Amsterdam, waar deze liederen gezongen werden door het koor van de Amsterdamse Studentenekklesia. Ik was meteen verkocht. Veel van deze liederen werden het nieuwe repertoire van het Driekoningenkoor. Ook het jongerenkoor deed dat, mede door toedoen van Arjan van Baest, die daar de muzikale begeleiding verzorgde.

Toen ik was gestopt met het Driekoningenkoor, bleef mijn behoefte aan Oosterhuisliederen. Ze gaven mij spirituele voeding die ik ging missen. Daarom hebben Evert van Merode en ik later het Oosterhuiskoor opgericht met hoofdzakelijk Oosterhuisliederen als repertoire. Later werd ik ook dirigent van het Mariakoor. Ook hier vulde ik het repertoire aan met meerstemmige liederen van Oosterhuis. Doordat er steeds vaker meerstemmige liederen van Oosterhuis gezongen werden in de vieringen, werden ze ook meer bekend bij de kerkgangers die deze vieringen bijwoonden. Een groot aantal ervan kon voor onze parochie gewoon gezien gaan worden als volkszang, wat eigenlijk heel bijzonder is.

Even een sprong terug naar Huub Oosterhuis. Eind vijftiger jaren begon de jonge Jezuiet Huub Oosterhuis met het schrijven van teksten voor de liturgie. Intussen was ook medejezuiet Bernard Huijbers begonnen te experimenteren met Nederlandstalige liturgische muziek. Toen zij beiden in 1960 op een landgoed in Zeist verbleven, vonden ze elkaar in hun zoeken naar nieuwe liturgie en ontstond er een samenwerking die zo'n 20 jaar zou duren. Hun eerste product was de 'Adventsliturgie', uitgegeven in 1962. Hierdoor benaderde studentenpastor in de Amsterdamse Studentenekklesia Jan van Kilsdonk hen en leidde deze samenwerking tot de Werkgroep voor Volkstaalliturgie. De eerste liederen van Oosterhuis waren gericht op het evangelie van de zondag. Later volgde Oosterhuis minder letterlijk de Bijbeltekst. Vervolgens schreef hij mee aan de vertaling van de psalmen ten behoeve van de liturgie.

Vanaf de jaren zeventig kregen zijn teksten steeds meer een politieke en maatschappelijke kleur. Ook Bernard Huijbers sloeg een andere richting in qua muziekstijl en zo kwam er een eind aan hun samenwerking. Huub Oosterhuis ging verder met de componisten Antoine Oomen en Tom Löwenthal. Hun samenwerkingen heeft gezorgd dat er prachtige meerstemmige Nederlandstalige kerkelijke muziek is gekomen.

Maar ook al probeerde Oosterhuis altijd in zijn teksten het evenwicht tussen 'deze wereld' en 'God' te bewaren, door zijn spirituele groei in taalgebruik werden er veel liederen van hem door de kerkelijke leiders op een zwarte lijst gezet. Liederens als 'Licht dat ons aanstoot', 'Uit vuur en ijzer', 'De steppe zal bloeien' en ook het tafelgebed 'Gij die weet'. Het zal elke kerkganger van onze parochie duidelijk zijn dat deze liederen

bij ons nooit op een zwarte lijst zijn komen te staan. Sterker nog, bij vele hoogfeestdagen en jubilea en uitvaartdiensten van Norbertijnse pastoren stonden deze liederen pontificaal in onze liturgieboekjes en werden uit volle borst gezongen door volk, voorganger en koor, uitbundig begeleid door organist en/of pianist! Ik weet niet hoe het u vergaat als u hieraan terugdenkt.

Bij mij komt er dan een hartverwarmende blijdschap in mijn binnenste dat mij terugbrengt naar die verbondenheid tussen ons mensen onderling en het goddelijke waarnaar wij werden

Van de bestuurstafel

Sinds mijn vorige 'bijpraatbijdrage' zijn we alweer drie bestuursvergaderingen verder en op 8 juni staat de volgende 'op stapel'. Tijd dus om u te informeren over de voortgang.

In onze maartvergadering spraken we over de toekomst van onze parochie. De toch wat penibele financiële situatie gaat ons de komende jaren parten spelen. Maar ook de bestuurlijke kwetsbaarheid speelt nadrukkelijk een rol. Een informatie-bijeenkomst op het bisdom maakte dat duidelijk. Van een parochiebestuur wordt verwacht niet alleen 'op de winkel te passen' maar ook aan de slag te gaan en blijven met 'de stip op de horizon', de lange termijn dus. Een nieuwe penningmeester is nog niet gevonden en 'yours truly' neemt aan het einde van dit jaar afscheid als secretaris. Mijn maximale termijn zit er dan op. Tenzij we op tijd een opvolger hebben gevonden wordt het aantal bestuursleden wel erg beperkt om aan de verwachtingen van het bisdom te kunnen voldoen.

Bovenal zijn we een NORBERTIJNENPAROCHIE en dat willen we heel graag blijven. Reden om ook het abdijbestuur te vragen hoe dat daarover denkt. In de volgende vergadering op 13 april spraken we daarover door, samen met het pastorale team, bij wie de berichtgeving over het financiële perspectief nogal 'was binnengekomen'. Mooi om te zien dat in plaats van het bij de pakken neerzitten de discussie zich toespitste op de vraag hoe we de uitdaging aan kunnen gaan om het toch wat zorgelijke tijt te keren! Overigens zonder de realiteit uit het oog te verliezen. Omdat de gedachteswisseling tot nu nogal naar binnen was gericht, werd geconcludeerd dat we vooral ook u moeten meenemen in de toekomst-verkenning. We zijn immers een geloofsgemeenschap en hebben samen de opdracht om de mooie parochie die we zijn ook zo te houden. Daarom is besloten om in het najaar een of meer parochievergaderingen te houden waarvoor we alle parochianen gaan uitnodigen. Die gaan we de komende maanden voorbereiden en u zult op tijd een uitnodiging ontvangen. Op voorhand spreek ik de hoop uit dat veel mensen daaraan gevolg gaan geven.

In de aprilvergadering keurden we de jaarrekening 2022 goed. Aansluitend daarop werden we geïnformeerd over de offerte voor het onderhoud aan de pastorie: isoleren en schilderwerk buiten. Hoewel we daarvoor subsidie krijgen, zullen we toch een fors deel van de daarmee gepaard gaande kosten zelf moeten ophoesten. Gelukkig hoeft dat niet in één keer maar kunnen daarvoor 5 jaar worden uitgetrokken.

Om de indruk bij u weg te nemen dat het allemaal kommer en kwel lijkt wat ik u te melden heb ook een aantal lichtpunten ter bemoediging. We zijn digitaal gegaan! Als u in de kerk een kaarsje wil opsteken maar u hebt toevallig geen klein geld bij

opgetild door de spirituele liederenteksten die gedragen werden door de krachtige muziek. Het zijn ook geen liederen voor de liturgie. Deze liederen zijn liturgie!

Ik ben dankbaar dat ik een van die mensen ben waarvan het geloof heeft kunnen groeien en verdiepen door zich te laten inspireren door en te voeden met de liederen van Huub Oosterhuis en 'zijn' componisten. Dat deden ze toen, dat doen ze nu en dat zullen ze blijven doen.

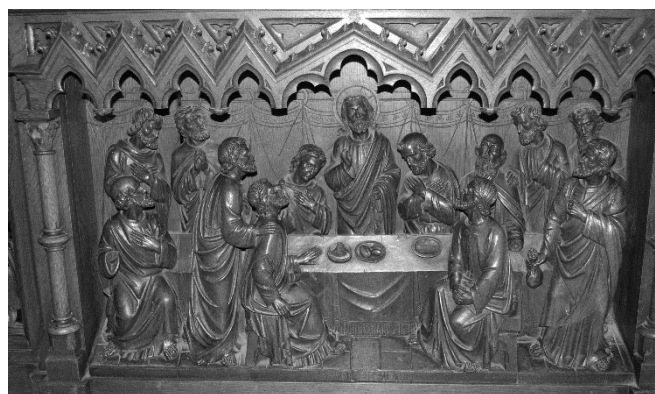
Yvonne Verhoeven

u? Geen probleem als u wel uw smartphone bij de hand hebt. Met de QR-code op uw bankierenapp kunt u voortaan ook betalen. Gemakkelijk toch?!

Op 16 mei was Silvia 25 jaar in dienst van de parochie. Daar stonden we natuurlijk nadrukkelijk bij stil. Wij ontvingen haar samen met haar man die dag voor een feestelijke bijeenkomst en ze werd meer dan terecht in het zonnetje gezet, met gelukwensen en cadeautjes. Zowel het parochiebestuur als de norbertijngemeenschap spraken nadrukkelijk de wens uit nog veel jaren van Silvia's inzet gebruik te kunnen blijven maken.

Op 21 mei ontving een aantal jongeren het sacrament van het Vormsel. En dat was al enkele jaren niet meer gebeurd. In zijn hoedanigheid van abt van de Canonie van Berne ontvingen de vormelingen die van Denis. Hij sprak hen niet alleen toe maar ging er ook mee in gesprek. De viering was erg goed voorbereid onder leiding van pastor Rob, samen met Marie-Therèse en Bert. Op bladzijde 7 vindt u een verslag van de vormselvoorbereiding. Ik moet u wel bekennen enigszins bevooroordeeld te zijn. Onze kleinzoon was een van de vormelingen. Dat neemt niet weg dat ik met veel plezier, en apetrots als opa, terugkijk op die dag!

Op zondag 4 juni hadden we weer zo'n feestelijke viering. Die dag ontving een aantal kinderen de 1e Communie. Hoewel niet meer zo massaal als vroeger blijft het een hoogtepunt in het jaar. Als de verwachtingen kloppen (ik schrijf dit vóór die dag) dan heeft het mooie weer volop meegewerkt.

En als uitsmijter: in september gaan we 150 jaar Mariakerk vieren! In deze Mooi Meegenomen leest u er meer over. Voor het zover is gaan we eerst de zomer in. Ik wens u weersomstandigheden toe waar u vrolijk van wordt en als u nog op vakantie gaat, maar ook als u dat niet doet: veel plezier!

Peter Liebrechts, secretaris

Activiteiten in en rond het Ronde Tafelhuis

Nationale dodenherdenking

Donderdagavond 4 mei hebben we als Het Ronde Tafelhuis deelgenomen aan de viering in de Kerk en de bijeenkomst in het Vrijheidspark. Beide waren zeer indrukwekkend en doen je stil staan bij de betekenis van herdenken en, vooruitziend naar Bevrijdingsdag op vrijdag, vrijheid die voor ieder mens van toepassing is. Het verhaal van wat is geweest en wat we mogen verwachten in de toekomst, is altijd een gedeeld verhaal; een verhaal van gemeenschap. Het Ronde Tafelhuis was vertegenwoordigd met bezoekers en vrijwilligers uit oorlogslanden; Afghanistan, Somalië, Syrië en Oekraïne. Onze vrijwilligers Olena uit Oekraïne en Mervat uit Syrië hebben namens Het Ronde Tafelhuis een krans mogen leggen bij het monument in het Vrijheidspark.

Vrijheidsmaaltijd

Op vrijdag 5 mei hebben we voor de eerste keer meegedaan aan de Vrijheidsmaaltijd, een landelijk initiatief van het Nationaal Comité 4 en 5 mei. Hierbij werd een gezamenlijke soep gegeten (naar recept van chef-kok London Loy) en hebben we bij onze WereldKeuken onze 'Vrije Burgers' gebakken. Het was een prachtige maaltijd, met mooie mensen en gesprekken. Ook onze burgemeester, Theo Weterings was aanwezig en heeft mee mogen genieten. In zijn toespraak wees hij op het belang van vrijheid zeker nu aan de grenzen van Europa een onbarmhartige oorlog woedt. Wij zien er naar uit om de Vrijheidsmaaltijd volgend jaar weer opnieuw aan te bieden!

Woorden doen ertoe

In samenwerking met de Bibliotheek Midden-Brabant zullen we in het najaar beginnen met een viertal bijeenkomsten rondom het thema 'Woorden Doen Ertoe'. Het gaat bij deze bijeenkomsten over hoe het gebruik van taal van belang is voor de mens en onze omgeving. Wat doen woorden met ons? Per bijeenkomst staat een bepaald onderwerp centraal: identiteitsvorming (28 september), vooroordelen en exclusie (30 november), vrijheid van meningsuiting (14 maart) en seksualiteit in literatuur (16 mei). Voor deze bijeenkomsten worden verschillende sprekers uitgenodigd die allen een eigen visie bieden op dit thema en hierover met elkaar en het publiek in gesprek gaan.

Vieringen van warmte en licht

Bij Het Ronde Tafelhuis zijn we bezig met het opzetten van een reeks nieuwe vieringen, gekoppeld aan belangrijke momenten in een jaar en gericht op thema's die voor ieder mens van toepassing kunnen zijn in het leven. Hiermee willen we bereiken dat we met elkaar stil staan bij wat betekenisvol is voor ieder mens van welke afkomst of religieuze achtergrond dan ook. Gezamenlijk zullen wij op zoek gaan naar wat er gebeurt in de wereld; wat kunnen we met onderwerpen als vrijheid, ontmoeting, vrede, bezinning, mensenrechten, oorlog, licht/donker, etc. De verschillende (religieuze) gemeenschappen die aangesloten zijn bij Het Ronde Tafelhuis zijn uitgenodigd om mee te denken en een bijdrage te leveren aan deze vieringen. De vieringen zelf zijn voor iedere geïnteresseerde te bezoeken en mee te maken.

De Wereldkeuken special komt terug!

Ook onze eerdere Wereld-Keuken Special staat weer in de agenda als terug van weggeweest: op woensdag 25 oktober gaan we weer van start! Tijdens deze Specials wordt er door verschillende groepen, organisaties of gemeenschappen een avondmaaltijd gekookt en geserveerd. Meer informatie volgt, maar reserveer de datum vast: 25 oktober!

Hans Happel

Vormelingen

Tussen hemelvaart en Pinksteren was er feest in de Mariakerk. Negen jonge mensen ontvingen op zondag 21 mei het H. Vormsel. In een aantal bijeenkomsten zijn de jongeren voorbereid op het vormsel. Dit gebeurde zowel in de zaal op de pastorie, als op verschillende locaties.

Er is een bezoek gebracht aan het museum voor naastenliefde in het Peerke Donderspark. We hebben een bezoek gebracht aan De Pont, het museum voor moderne kunst. Dit bezoek stond in teken van het thema, 'Zie je wat je ziet?' Een filosofisch thema, waarbij ook de vraag gesteld werd of iets alleen bestaat als je het ziet. Ook zijn we naar Kamp Vught geweest, waar we met elkaar in gesprek gingen over verantwoordelijkheid. Daar kwam ook de vraag wie goed of verkeerd was in de oorlog, maar ook nu in ons leven anno 2023, wel zo zwart – wit te benoemen is. Tot slot werd er een bezoek gebracht aan abt Denis in de abdij van Berne. Dit bezoek stond niet alleen in het teken van de ontmoeting met de vormselheer, maar ook in het teken van broeder-/zusterschap.

In de kerk hangen negen posters. Met behulp van deze posters hebben de vormelingen zich aan ons voorgesteld. Op de poster is hun hand te zien met bij elke vinger een vraag:

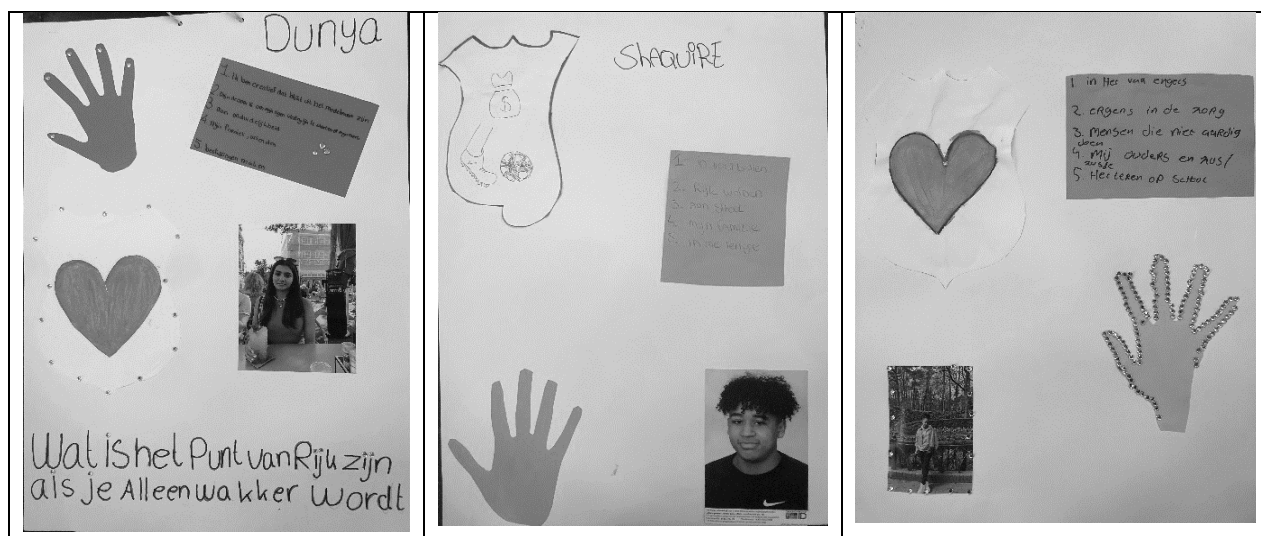
1. Waar ben je goed in?
2. Wat is jouw droom voor de toekomst?
3. Waar heb je een hekel aan?
4. Waar ben je trouw aan?
5. Waar voel jij je nog klein in, ben je niet zo goed in?

In de viering ging abt Denis in gesprek met de jongeren over de elementen op hun poster. Het was opvallend dat alle jongeren zekerheid voor de toekomst belangrijk vinden. Daarbij vinden ze geld een belangrijk onderdeel. Een goede baan met een goed inkomen is fijn. Maar er wordt meteen aan toegevoegd dat familie en vrienden daarbij veel belangrijker zijn. Een van de vormelingen schreef het als volgt: 'Wat is het punt van rijk zijn als je alleen wakker wordt?'

Deze uitspraken illustreren de gesprekken die we met elkaar gevoerd hebben. Het kan zijn dat we deze jongeren niet meer zo vaak in de kerk terugzien. Maar ze hebben wel een keuze gemaakt. Ze staan stuk voor stuk bewust in het leven. Als deze jongeren hun idealen weten te bewaren en weten vorm te geven, is dat in mijn ogen een prachtige vorm van leven in het voetspoor van Jezus.

Rob Tanke

Enthousiaste katholieken gezocht!

Katholieken die verlangen naar meer levendigheid in hun kerk en ideeën hebben voor vernieuwing kunnen zich aanmelden voor het begeleidingstraject Space for Grace. Space for Grace heeft in de afgelopen jaren meer dan 100 mensen en 37 projecten bij elkaar gebracht en verder geholpen. Met dit

initiatief blaast het fonds Porticus vernieuwing aan in de rooms-katholieke kerk in Nederland, Vlaanderen en Duitsland. Als deelnemer krijg je een jaar lang begeleiding op maat, monitoring en werkbudget. Doordat je regelmatig andere

deelnemers ontmoet ontstaat er verbinding en waardevolle onderlinge support.

In 2024 start de vijfde ronde van Space for Grace en ook jouw creatieve project kan meedoen. Denk aan nieuwe volwassen-catechese, projecten door jongeren, liturgievernieuwing, aan initiatieven voor specieke gemeenschappen zoals migranten, boeren, koren, gezinnen of een diaconaal project. Ten opzichte van andere jaren is het aanmeldproces aangepast, om het programma zo toegankelijk mogelijk te maken. Volg de stappen op de website, boek voor 1 juli 2023 een online gesprek, en benut deze kans om nieuw leven in jouw kerk te brengen.

Meer weten en aanmelden? Kijk op www.spaceforgrace.nl.

Vakantietips van de redactie

Net als in de voorgaande jaren heeft de redactie van Mooi Meegenomen een aantal mooie tips verzameld voor in de zomerperiode. Hopelijk vindt u iets van uw gading.

Boekenmarkt Deventer

Op zondag 6 augustus vindt de jaarlijkse boekenmarkt in Deventer weer plaats, een grootschalig evenement met bijna duizend boekhandelaren en antiquariaten langs de IJsselkade en in het centrum. Het is de grootste boekenmarkt van Europa. Volgens de boekjes en affiches begint dit spektakel om 9.30 uur, maar in werkelijkheid kan de bezoeker er al om zeven uur 's ochtends terecht.

Ik ben ook weer van de partij, op zoek naar Puk en Muk-boekjes. Die zijn er te kust en te keur, maar ik ga voor de allereerste uitgaven, de reeks boekjes die vanaf 1927 werden geschreven door Frans Fransen en gedrukt door het R.K. Jongensweeshuis van de Fraters van Tilburg. Inmiddels heb ik ze allemaal, maar ik blijf zoeken omdat niet alle exemplaren even mooi zijn. Helaas weten de handelaren op de boekenmarkt dondersgoed wat de waarde is van de meer incurante boekjes. Voor een gave Puk & Muk en Schobbejak (1949) bijvoorbeeld vragen zij gerust 500 euro. Over dit boekje – over Hitler – vallen overigens heel wat interessante verhalen te vertellen! Kortom: op 6 augustus op naar Deventer. Toegang gratis.

Hein Wilsens

8 - Mooi Meegenomen 329

Kunst in de Heilige Driehoek in Oosterhout

Om de twee jaar vormen de kloosters van de Benedictijnen, Benedictinessen en Norbertinessen in Oosterhout het decor van een expositie van hedendaagse kunst. In 2016 koos het bestuur van de stichting Kunst in de Heilige Driehoek ervoor om de eerste drie edities van de H3H-biënnale (voorheen Biënnale Kunst in de Heilige Driehoek) te wijden aan elk één van de drie christelijke deugden Geloof, Hoop en Liefde. De tentoonstellingen sluiten daarmee aan bij de religieuze omgeving waarin ze plaatsvinden. De eerste biënnale, met het thema Liefde, vond plaats in 2017. De tentoonstelling over Hoop kon wegens de coronapandemie uiteindelijk pas in de zomer van 2021 plaatsvinden. Het thema Geloof heeft volgens de samenstellers van de expositie, Rebecca Nelemans en Hendrik Driessen, heel andere en complexere connotaties dan Hoop of Liefde. Ze kwamen al snel uit bij de oorspronkelijke betekenis van het begrip geloof: vertrouwen en overtuiging.

De begrippen geloof, hoop en liefde krijgen door de sterk veranderende actuele, maatschappelijke omstandigheden opnieuw een bredere en bijzondere betekenis. De samenstellers verwijzen in hun verantwoording bij de tentoonstelling naar het hebben leren leven met Covid en met de angst voor een pandemie, de tot voor kort voor onmogelijk gehouden oorlog aan de grenzen van Europa en ontvrichtende zaken als de klimaatproblematiek, en de allesverwoestende aardbevingen in Turkije en Syrië. We leven bovendien in een tijd, zeggen ze, waarin verschillende 'waarheden' naast elkaar bestaan en de vrije journalistiek en democratische beginselen steeds meer onder vuur liggen.

Geloof sluit direct bij deze ervaringen aan. Het helpt ons zin te geven aan ons leven en om te gaan met het onvermijdelijke einde daarvan. Geloof handelt over beroering, geraakt worden door een dieper besef of gewoonweg door verrukking. Kunst verruimt onze blik en helpt mensen daarbij opener en meer onbevangen naar de wereld te kijken. Kunstenaars werken vanuit een vertrouwen en een overtuiging en proberen met hun verbeeldingskracht grip te krijgen op de wereld om ons heen.

De keuze voor de kunstenaars voor deze h3h biënnale is gebaseerd op de betekenis en invulling van het begrip Geloof

zoals hierboven beschreven. Daarnaast speelt de omgeving van de drie kloosters een grote rol. De h3h biënnale in Oosterhout is immers geen museale tentoonstelling. De samenstellers hechten veel waarde aan de verbinding die de kunstenaars met hun werk weten aan te gaan met een specifieke ruimte binnen het kloostergebied. Naast de invulling van het thema is de symbiose die kan ontstaan tussen het werk en de plek, leidend geweest bij de keuze voor de kunstenaars.

Het bezoeken van de h3h biënnale is een beleving die zeker een dagdeel duurt. De route is ongeveer 1,5 kilometer lang en beslaat een gedeelte van het gebied van De Heilige Driehoek. Het pad is niet overal bestraat, je wandelt ook over tuinpaden. De tentoonstelling is tot en met 16 juli dagelijks te bezichtigen van 10.00 tot 17.00 uur, behalve op dinsdag. Tijdens de h3h biënnale kun je een ticket kopen aan de kassa bij de hoofdingang (de Monnikendreef). De kaartjes zijn dan iets duurder dan bij reservering. Je kunt alleen contactloos betalen, er is geen contant geld aanwezig. Kortingskaarten zijn niet geldig. De entree bedraagt voor een volwassene € 17,50. Meer informatie www.h3hbiennale.nl.

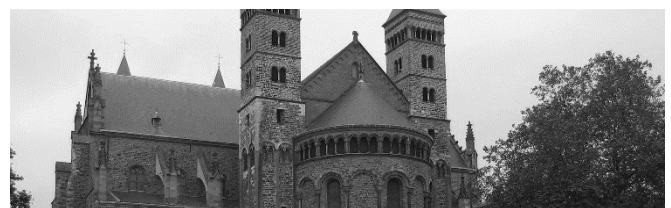
Hans Happel

Religieuze rijkdom in Brabant en Limburg

Tijdens een vakantie in het buitenland bezoeken veel mensen een kerk of kathedraal. Maar ook Nederland is in het bezit van indrukwekkende kathedralen! Hier zijn er een paar die de moeite waard zijn.

Basiliek Sint Servaas en de Dominicanenkerk (Maastricht)

De Limburgse hoofdstad is de trotse eigenaar van een prachtige kathedraal, basiliek Sint Servaas aan het Vrijthof. Sint Servaas was de eerste bisschop van Tongeren, later Maastricht. Bovenop zijn graf is een houten kapel gebouwd. Later is deze kapel vervangen door een stenen kerk. In 1985 is de pelgrimskerk door Paus Johannes Paulus II verheven tot basiliek. De kerk is grotendeels in romaanse stijl gebouwd met gebruik van vooral kolenzandsteen en mergel. Basiliek Sint Servaas is de oudste bestaande kerk van Nederland en daarom erg bijzonder.

Ook te zien in Maastricht: de Dominicanenkerk. Deze kerk staat in zoveel lijstjes dat het bijna een cliché geworden is. Maar iedereen die er ooit geweest is, weet waarom. De Dominicanenkerk in Maastricht is een adembenemend bouwwerk van honderden jaren oud. Je vindt de indrukwekkende kerk in het hart van de stad, tussen het Vrijthof en de Markt. Vroeger was het een klooster en door de jaren heen heeft het gebouw meerdere functies gehad. Tegenwoordig zit er een koffiëcafé en boekhandel in de kerk. Je bent nog steeds welkom om er als toerist een kijkje te nemen en op ontdekkingstocht te gaan door het pand. Tip: kijk omhoog, dan spot je de eeuwenoude fresco's in de plafondgewelven. Ze zijn beschadigd geraakt door de jaren heen, maar je ziet ze nog steeds.

Onze Lieve Vrouwekerk (Breda)

De vijftiende-eeuwse Grote Kerk van Breda, ook wel Onze Lieve Vrouwekerk genoemd, is een gebouw met een rijk cultuurhistorisch verleden. Niet alleen de imposante architectuur van de buitenzijde van het gebouw maakt indruk, ook de monumenten in de kerk en de gewelf- en muurschilderingen maken het gebouw tot het belangrijkste monument van Breda. Bijzonder is de Prinsenkapel met zijn met bladgoud beklede plafond. Dit was het eerste graf van de Nassau's. Deze kathedraal is zeker een bezoekje waard!

Sint-Christoffelkathedraal (Roermond)

Op de markt in de Limburgs stad Roermond staat de laatgotische Sint-Christoffelkathedraal. De kerk heeft zwaar te lijden gehad tijdens de Tweede Wereldoorlog. De toren werd één dag voor de bevrijding opgeblazen en na de oorlog herbouwd. Ook de aardbeving van 13 april 1992 bij Roermond zorgde voor aanzienlijke schade. Hiermee heeft de kerk een rijke geschiedenis opgebouwd. Een gedeelte van het jaar kun je de toren beklimmen: op een hoogte van ongeveer 75 meter loop je rondom de torenspits en heb je uitzicht over Roermond en Midden-Limburg.

Kloosterkapel De Esch (Vaals)

Vergeleken met de andere kerken op dit lijstje is kloosterkapel De Esch wellicht een bescheiden toevoeging, maar de ligging van de kapel maakt een groot deel uit van de beleving. In het monumentale klooster uit 1908 zit nu Museum Vaals, een museum vol gigantische heiligenbeelden. Het grootste beeld is bijna vier meter hoog. De gebrandschilderde ramen en wand- en plafondschilderingen van de kapel zijn nog intact en het omliggende park en bos maken het plaatje compleet. Op het terrein is ook een Mariakapel te vinden waar je een kaarsje voor iemand kunt branden. En in museumcafé De Zwarte Madonna schuif je aan op oude bidstoeltjes uit een nonnenklooster.

Ambachtenmuseum (Terschuur, Gelderland)

Het Oude Ambachten & Speelgoed Museum is een stap terug in de tijd. Neem een kijkje bij de ouderwetse drogisterij, smidse, slager of andere winkeltjes van vroeger. Op maar liefst 160 plekken in het museum komt het verleden tot leven.

Mandenvlechten, netten boeten, klompen maken, spinnen: in authentieke werkplaatsen worden live allerlei oude ambachten uitgeoefend. Aha, dus zó deden ze dat vroeger! Ook leuk: bewonder in het buitenmuseum oude landbouwmachines en antieke boerenkarren. Voor ouders en grootouders een nostalgisch dagje uit, voor kinderen een leuke reis door de tijd.

Uniek aan het Oude Ambachten & Speelgoed Museum is dat bijna niets achter glas staat. Het is hier dus niet alleen kijken, maar vooral zelf ontdekken en doen! Op het Oud-Hollands Spellenplein kun je zaklopen, hoefijzerwerpen, spijkerbroekhangen en steltlopen. Voor kinderen zijn er twee gratis - en stiekem leerzame - speurtochten door het museum. In het Speelgoedmuseum is ruimte om zelf te spelen met speelgoed uit vervlogen tijden. Geen hightech snuffjes, maar mooie speelgoedberen, poppen en rijdende treinen. Hier kunnen de (klein-)kinderen zien waar mama, papa, oma en opa zich vroeger mee vermaakten! Meer informatie staat op de website www.ambachtenmuseum.nl.

Van Gogh museum (Nuenen)

Liefst 2,5 keer zo groot is het nieuwe Van Gogh Village Museum in Nuenen, dat na een half jaar verbouwen sinds kort weer open is voor publiek. Hier kom je heel dicht bij de schilder, die een kwart van zijn oeuvre maakte in dit Brabantse dorpje.

Er zijn in Nuenen veertien locaties te vinden die Van Gogh schilderde. Hier zie je echt wat Vincent zag en treed je als het ware in zijn voetsporen. Het nieuwe museum neemt je mee in het leven en de gedachten van de wereldberoemde schilder. Dat begint met een korte speelfilm waarin je de reis volgt die Van Gogh maakte door Brabant, gefilmd in het landschap van nu. En gaat verder met schilderijen van leerlingen en verhalen van vrienden en familie. Met een audiotour wandel je langs wanden en kasten vol portretten en stukjes tekst en kom je steeds meer te weten over Vincent. Stap binnen in zijn Nuenense atelier en kom erachter waarom hij bepaalde voorstellingen schilderde en hoe hij te werk ging.

Een opvallende toevoeging aan het vernieuwde museum is Vincents Lichtlab, gemaakt door chipfabrikant ASML. Hier kunnen jonge bezoekers spelen met licht en perspectief en ontdekken zo spelenderwijs hoe dat werkt op beeld en in ons brein.

En als u dan toch in Nuenen bent, loop dan ook de Van Gogh wandelroute door Nuenen langs locaties die je herkent van zijn schilderijen!

Eveline Sitskoorn

“Als we kijken naar de economie door de eeuwen heen, dan zien we immense vreugdeloosheid, waarbij de vreugde van een heel kleine groep bevochten werd ten koste van de uitbuiting van velen. De burgerlijke economie trachtte hiermee te breken. Door ups en downs heen zijn in deze lijn prestaties geboekt in de overwinning op de massale armoede, die de mensheid zo veelvuldig heeft geteisterd”, zo besluit Govert Buijs zijn boek *Waarom werken we zo hard? Op weg naar een economie van de vreugde*. Een echte aanrader om gedurende de vakantie in alle rust ter hand te nemen én in het zomerzonnetje te bestuderen.

Wat bedoelt Buijs met burgerlijke economie? Op de eerste plaats denkt hij dan aan de vrijemarkteconomie. De markt is van oudsher de plek waar boeren, burgers en buitenlui de resultaten van hun werk met elkaar uitwisselen als vrije, gelijke én tegelijk heel verschillende, creatieve mensen. Buijs noemt deze uitwisseling van goederen en diensten een vreugdevolle ervaring. We maken het leven voor elkaar een stuk aangenamer door voor elkaar te zorgen en elkaars producten en kwaliteiten te waarderen en te erkennen. De kern van de economie is volgens Buijs meer dan ‘brood op de plank’. Het is de ‘vreugdevolle franje’ die ontstaat in het zorgen voor elkaar waardoor we onze levens veraangenamen en verrijken. De nadruk in het zorgen licht op samenwerking en coöperatie, in plaats van op eigen belang en concurrentie. Wanneer is dit mensbeeld van de ‘homo coöperans’ ontstaan? Uit welke bronnen is het ontsprongen?

Het bestaan van vrije, gelijke burgers is niet van alle tijden. Het idee ontstaat in de strijd tegen het absoluut despotisme van vorsten, koningen en keizers. In deze despotische en hiërarchisch georganiseerde samenlevingen hebben we te maken met wat Buijs imperiale economieën noemt. “Een systeem van op onderdrukking gebaseerde organisatiestructuren waarin een surplus dat mensen creëren voortdurend wordt afgeroomd naar een kleine top laag, zodat die een kwaliteit van leven kan bereiken die absoluut onbereikbaar blijft voor het overgrote deel van de bevolking”. De oudste, schriftelijk overgeleverde verwoording van een beweging tegen deze imperiale overheersing door koningen, keizers en farao's vinden we in de TeNaCh, de Hebreeuwse Bijbel. Het volk van Israël bevrijdt zich tot tweemaal toe uit de slavernij, uit die van Egypte en uit die van Babylon. En de eigen profeten van het Joodse volk waarschuwen regelmatig en keren zich tegen het koningschap binnen hun eigen stamverband. Na de val van de tempel, in de Joodse gemeenschappen van de diaspora, bestaat er geen onderscheid tussen werkers en van arbeid vrijgestelde kasten. Allen werken zes dagen in de week en zijn één dag in de week vrij van arbeid. Een egalitaire samenleving ontstaat in de joodse religieuze gemeenschappen van de oude wereld, terwijl imperia en koninkrijken komen en gaan: het Perzische Rijk van Cyrus de Grote, het Hellenistische Rijk van Alexander de Grote en het Romeinse Keizerrijk etc. Het Byzantijnse Rijk, het Ottomaanse Rijk en Tsaristisch Rusland zijn de erfgenamen van dit eeuwenoud ‘Oosters despotisme’. Met een kortstondige uitzondering in het Heilig Roomse Rijk van Karel de Grote is het aan Middeleeuws Europa niet gegeven om een dergelijk wereldrijk te laten ontstaan. Het blijft feodaal versnipperd in talloze vorstendommen. En vanaf de twaalfde eeuw ontstaan er zelfs vrije steden en republieken. Volgens Buijs sluit het Protestantisme van Calvijn naadloos

aan bij deze stadsculturen. De eerste egalitaire, democratische republieken laten zich vanaf die tijd gelden. Democratie in de kerkelijke gemeenten, in gilden en broederschappen zet zich door in stadsbesturen met vroedschappen en schepencolleges. In de opstandige, calvinistische provincies van de Lage Landen wordt de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden gesticht. In de Britse koloniën van de nieuwe wereld ontstaat een federale republiek van dertien democratische Verenigde Staten. De vrije uitwisseling van goederen en diensten op de markt is de kurk waarop de economie van deze staten en steden drijft. De Schot Adam Smith beschrijft hoe de welvaart van deze burgers gebaat is bij zo veel mogelijk vrijheid op de markt, bij het uitschakelen van het afromen door belastingen en tolleren van het surplus uit de economie voor het onderhoud van een parasitaire klasse van adel en vorsten met hun hofhouding.

Hoe kon deze economie van een kleinschalige vrije markt ontaarden in het vreugdeloos kapitalisme van vandaag? Het mensbeeld van de homo economicus zou daar volgens Buijs grotendeels debet aan zijn. Deze homo economicus, wordt vaak zo gedefinieerd: “het zelf-kiezende, soevereine individu, zonder relaties, zonder emoties, rationeel calculerend”. Iets wat narcistisch ook, voegt Buijs eraan toe en hij laat in zijn boek uitgebreid zien dat de vrije markt in de kern niet gebaseerd is op de homo economicus. Het klopt gewoonweg niet. Niet alleen mensen in de zorg, maar ook in de marktsector, geven zelf aan dat zij met hun werk anderen van dienst willen zijn om zo zinvol bezig te zijn. De creatie van welvaart eerst in Noordwest-Europa heeft zich verbreed. Steeds meer landen zijn in deze vaart der volkeren meegenomen. Het heeft de enorme bevolkingsgroei in de wereld mee opgevangen en veel van de zogenaamde Millennium Development Goals uit 1990 gerealiseerd. Maar is dit allemaal te danken aan een economie gedreven door winstbejag van financiële instellingen en door geldzucht van het aandeelhouderskapitalisme? De doelen van het economisch project zijn bereikt. Het is volgens Buijs volstrekt irrationeel om daarom op dezelfde voet en in hetzelfde tempo mee door te gaan. Hij pleit voor een transitie naar een meer evenwichtige en circulaire economie. Uiteindelijk is er dus meer nodig dan ons mensbeeld aanpassen en opnieuw met een morele bril óp naar de economie kijken. Toch lijkt het me vooralsnog zinvol om te vertrekken vanuit een heel ander mensbeeld dan dat van de homo economicus, te beginnen in het onderwijs in de economische wetenschappen op middelbare scholen, hogescholen en universiteiten.

Hans Happel

Alle registers open

In deze rubriek geven wij een overzicht van iedereen die sinds de vorige Mooi Meegenomen gedoopt, getrouwd of overleden is.

Gedoopt

12 mrt Cinta Hurte
16 apr Krishwin Kathiravelu
23 apr Job Brands

Overleden

12 mei Anny van Minderhout-van Rijswijk (1936)
13 mei Clara Jorissen-Zethof (1936)
27 mei Henk Klijsen (1936)

Foto's/afbeeldingen

blz. 1: © Norbertijnenparochie Heikant-Quirijnstok

blz. 2: © Jan van den Berg

blz. 2: © Norbertijnenparochie Heikant-Quirijnstok

blz. 3: www.monumententilburg.nl

blz. 4: <https://nl.wikipedia.org>

blz. 5: © Jan van den Berg

blz. 6: © Het Ronde Tafelhuis (4x)

blz. 7: © Norbertijnenparochie Heikant-Quirijnstok (6x)

blz. 8: © Norbertijnenparochie Heikant-Quirijnstok (3x)

blz. 8: <https://spaceforgrace.nl>

blz. 8: <http://www.oudejeugdboeken.nl>

blz. 9: <https://www.h3hbiennale.nl>

blz. 9: <https://www.visitzuidlimburg.nl>

blz. 10: <https://www.visitzuidlimburg.nl>

blz. 10: <https://www.vangoghbrabant.com>

blz. 11: <https://www.boom.nl>

blz. 12: © Jan van den Berg

Nummer 330 van Mooi Meegenomen verschijnt in het week-einde van 2/3 september. Kopij graag voor 14 augustus aanleveren: mooimeegenomen@home.nl. De redactie behoudt zich het recht voor om aangeleverde kopij in te korten.

Dit is de verdere planning voor Mooi Meegenomen in 2023:

nummer	kopij bij de redactie	verspreiding
331	25 september	21/22 oktober
332	13 november	9/10 december

Mooi Meegenomen wordt mede mogelijk gemaakt door:

Bouwbedrijf G. Kuypers: voor ver- en nieuwbouw
Stokhasseltlaan 43, 5049 TB Tilburg
013 - 4561289

Woonsfeer: woningstofferend
Offenbachstraat 165, 5011 EH Tilburg
013 - 4555305, info@woonsfeerbv.nl

Boca kaarsen BV: kerkkaarsen/kerkartikelen
Galvaniweg 20, 5482 TN Schijndel
073 - 5492511, www.boca.nl

Bijnen Uitvaartverzorging Tilburg
Brucknerlaan 20, 5011 DN Tilburg
013 - 4553379, www.bijnenuitvaartverzorging.nl

Autobedrijf Probaat VOF: BOVAG-autobedrijf
Leharstraat 21, 5011 KA Tilburg
013-5357171, info@autoprobaat.nl

Bruidsboetiek Lovely Lady
Stationsstraat 86, 5141 GG Waalwijk
0416-337388, www.lovelylady.nl

Natuursteenbedrijf Schaapsmeeders: grafmonumenten
De Schans 63, 5011 EM Tilburg
013-4550129, www.schaapsmeedersheikant.nl

Boomrooierij Weijtmans: houthandel en transport
Handelsweg 18, 5071 NT Udenhout
013-511483, www.boomrooierijweijtmans.nl

Tuincentrum GroenRijk Tilburg
Stokhasseltlaan 39, 5049 TB Tilburg
013-4550860, www.groenrijktilburg.nl

Colofon

'Mooi Meegenomen' is het communicatieorgaan van de norbertijnenparochie Heikant/Quirijnstok in Tilburg-Noord.

Oplage: 850 stuks

Frequentie: 6x per jaar

Redactie: Jan van den Berg, Hans Happel, Marcel van der Maeden, Eveline Sitskoorn, Hein Wilsens

E-mail redactie: mooimeegenomen@home.nl

Adres parochie: De Schans 122, 5011 EN Tilburg

Telefoon: (013) 4550663

Internet: www.norbertijnenparochiehq.nl

E-mail: info@norbertijnenparochiehq.nl

Uw kerkbijdrage of gift mag worden overgemaakt op IBAN NL28INGB0001095131. ANBI-nummer 824144302 t.n.v. parochie OLV Onbevlekt Ontvangen te Tilburg.

Een verhuizing of huwelijk, de geboorte of het overlijden van een parochiaan graag doorgeven aan bovenstaand parochie-adres.